

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

A Study of Relationship between Teachers' Competency and Effectiveness of Schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1

ชินกมล ประสาท¹ และ อมรรัตน์ สนั่นเสียง²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

²สาขาวิชาการจัดการการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Email : ckm2524@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับสมรรถนะครู 2) ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 127 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามสมรรถนะครูมีค่าความเชื่อมั่น .97 และแบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่น .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : สมรรถนะครู, ประสิทธิผลของสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

Abstract

This research aims to study: 1) the level of teachers' competency, 2) the level of effectiveness of schools, 3) the relationship between the teachers' competency and the effectiveness of schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1. The sample size consists of 127 school by simple random sampling administrators under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1. The instrument was a five-rating scale questionnaire that has the reliability of .97 and .94. The data were analyzed by mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient. The findings revealed that: 1) as a whole, the teachers' competency was at a high level, 2) as a whole, the effectiveness of schools was at a high level, and 3) the relationship between the teachers' competency and effectiveness of schools under

Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1 was positive at the significantly moderate level of .05.

Keywords : Teachers' Competency, Effectiveness of Schools, Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1

1. บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขึ้นในปี พ.ศ. 2548 ที่มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาบนฐานความคิดสมรรถนะ เพื่อให้ผู้บริหารและครูเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะ โดยไปผูกกับการเลื่อนวิทยฐานะ และคาดหวังว่าจะนำไปสู่ศักยภาพการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในที่สุด ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ของตนได้อย่างเข้มแข็งจริงจัง ต้องได้รับการสนับสนุนปัจจัยและกระบวนการที่จะช่วยให้สามารถจัดการเรียนรู้ และดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายทั้งของนักเรียนและของสถานศึกษา [7] โดยทิศทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดให้มีระบบการพัฒนาที่เน้นสมรรถนะ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [3] กำหนดให้ สมรรถนะครู ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก ได้แก่ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และ ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู และสมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการห้องเรียน ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านภาวะผู้นำครู และด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

ซึ่งถ้าครูมีสมรรถนะที่ดีแล้วย่อมส่งผลถึงประสิทธิผลที่ดีของสถานศึกษา ดังที่กิบสัน และคณะ [4] ได้เสนอแนวคิดการประเมินประสิทธิผลขององค์กรหรือโรงเรียน โดยกำหนดประสิทธิผลเป็น 3 ระดับ คือ ประสิทธิภาพบุคคล ประสิทธิภาพกลุ่ม และประสิทธิผลองค์กร ประสิทธิภาพในแต่ละระดับมีสาเหตุที่แตกต่างกัน ความสัมพันธ์ของทั้ง 3 ระดับ ชี้ให้เห็นว่าประสิทธิผลกลุ่มขึ้นอยู่กับประสิทธิผลบุคคล ซึ่งประสิทธิผลมีความสำคัญคือ ทำให้ทราบระดับผลการปฏิบัติของโรงเรียน และทำให้ทราบความสามารถของโรงเรียนที่ใช้ประโยชน์จาก

ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร และ ความสามารถขององค์กรที่จะดำรงอยู่ได้ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง [6] โดยเกณฑ์การประเมินประสิทธิผล ฮอย และมิสเกล [5] ได้ให้แนวคิดว่าการวัดประสิทธิผลของโรงเรียนควรใช้เกณฑ์หลายอย่าง จึงได้เสนอเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นถ้าโรงเรียนมีการนิเทศภายในที่ดีจะส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ให้ความสำคัญกับสมรรถนะครู ดังจะเห็นได้จากการกำหนดกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบาย จุดเน้นที่ต้องการให้ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีแนวทางที่จะส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเองตามความต้องการ [2] ส่วนในเรื่องของประสิทธิผลนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ให้ความสำคัญโดยการกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสิ่งที่สำคัญส่วนหนึ่งที่สะท้อนประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างเป็นทางการก็คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผ่านมายังพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเป็นต้น ซึ่งมีเหตุปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิผลไม่ดีนัก แต่ปัจจัยสรณะครูยังไม่เคยมีนักวิชาการคนใดศึกษาไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศของสมรรถนะครู และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครู ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียนได้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 188 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเปิดตารางเครจซี่ และมอร์แกน [1] ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 127 คน และทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

3.2.1 สมรรถนะครู ดังนี้

สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) ด้านการบริการที่ดี 3) ด้านการพัฒนาตนเอง 4) ด้านการทำงานเป็นทีม และ 5) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านการบริหารจัดการห้องเรียน 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา

ผู้เรียน 5) ด้านภาวะผู้นำครู 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการ

3.2.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา

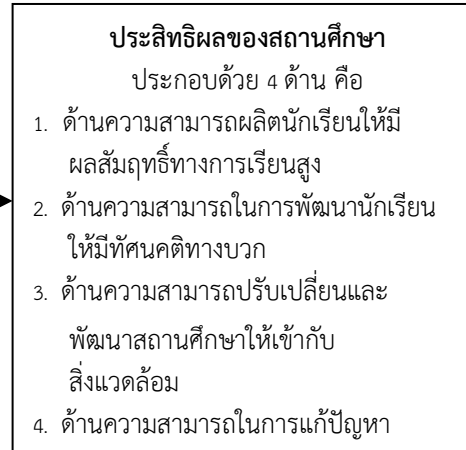
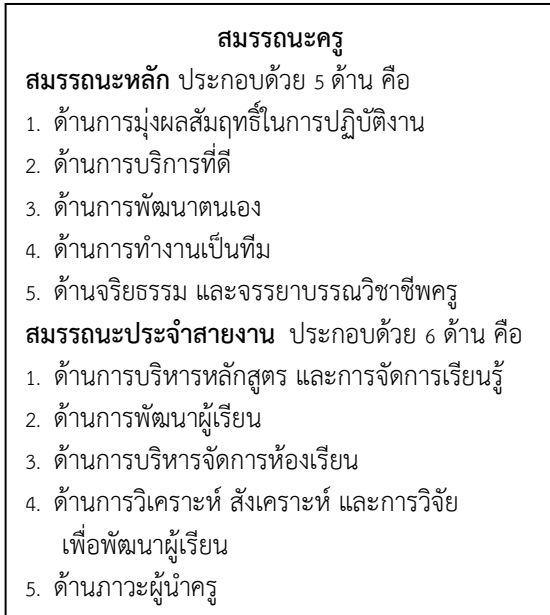
ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

4. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยมีตัวแปรที่ศึกษา คือ สมรรถนะครู ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก ได้แก่ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และ ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู และสมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการห้องเรียน ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านภาวะผู้นำครู และด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [3] และกรอบแนวคิดประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ตามแนวคิดของ ฮอย และมิสเกล [5] แสดงดังรูปที่ 1

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 188 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน [1] ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 127 คน และทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครู มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยมีข้อความถาม จำนวน 65 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 21 ข้อ

โดยแบบสอบถามสมรรถนะครูมีความเชื่อมั่น .97 และแบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษามีความเชื่อมั่น .94

6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

6.3.1 วิเคราะห์ระดับสมรรถนะครู และระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

6.3.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับสมรรถนะครูกับระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าสูงสุดคือ ด้านการบริการที่ดี และด้านการพัฒนาผู้เรียน รองลงมา คือ ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านที่มีค่าต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

7.2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม และเป็นรายด้านมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการ แก้ปัญหาภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านความสามารถ ปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านที่มีค่าต่ำสุด คือ ด้านความสามารถ ผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

7.3 สมรรถนะครู กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยสมรรถนะครู มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน โดยประสิทธิผลที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

8. อภิปรายผล

8.1 สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะครู ซึ่งปัจจุบันเป็นช่วงเวลาแห่งการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและมาตรฐาน ดังนั้น ครูซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาสมรรถนะตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความคาดหวังขององค์กร ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ครูมีการพัฒนาตนเองที่ภายใต้โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยยึดภารกิจและพื้นที่การปฏิบัติเป็นฐาน โดยที่ครูทุกคนจะต้องเข้ารับการพัฒนาตนเองให้ครบทั้ง 4 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มหลักสูตรใหม่ที่เพิ่มมาในปี พ.ศ. 2558 มี 11 รายวิชา
- 2) กลุ่มหลักสูตรสาระการเรียนรู้ มี 74 รายวิชา
- 3) กลุ่มสมรรถนะหลัก มี 3 รายวิชา
- 4) กลุ่มสมรรถนะประจำสายงาน มี 43 รายวิชา

อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้มีการติดตามผลการพัฒนาของครูทุกคนของสถานศึกษาในสังกัด โดยการให้สถานศึกษารายงานความก้าวหน้าในการเข้ารับการพัฒนาตนเองเป็นระยะ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สมรรถนะครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรวรรณ ค่ายอด [12] วิจัยเรื่อง สมรรถนะครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ จันทนา ครบแก้ว [7] วิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครู โดยภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก

8.2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของ

การบริหารงานให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งเป็นความสามารถของสถานศึกษาในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ประสบผลสำเร็จที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการผลิตทั้งปริมาณ และคุณภาพของนักเรียน ประสิทธิภาพของโรงเรียนที่สร้างความเชื่อมั่นได้สูง โดยวัดความนิยมจากชุมชน และผู้ปกครอง สถานศึกษาที่มีนักเรียนเข้าเรียนจำนวนมาก และคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งดูได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก ในด้านคุณภาพของนักเรียนนอกจากจะดูได้จากผลสัมฤทธิ์แล้ว ยังพิจารณาจากการพัฒนาทัศนคติ แรงจูงใจของนักเรียน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตัวเอง ความปรารถนา และความคาดหวังต่าง ๆ รวมทั้งการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมดีงาม สมเหตุสมผลและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม นอกจากนี้การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น สถานศึกษาต้องมีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษาจะต้องสอดคล้องและทันสมัยทันกับความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลง ความถึงความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา จึงทำให้ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุคตันทน์ หวานฉ่ำ [10] วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอนครหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ณ์ทพงศ์ ต้นคำใบ [8] วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี หนองบัวลำภู และหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนตามความคิดเห็นของผู้บริหารจำแนกตามประเภทการบริหารงานของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

8.3 สมรรถนะครู กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อสถานศึกษา ครูเป็นผู้อบรม

สั่งสอนและให้ความรู้กับนักเรียน ดังนั้นถ้าครูมีสมรรถนะครู ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ครูจะมีความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะของครูที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นถ้าสมรรถนะครูเป็นอย่างไรย่อมทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาเกิดขึ้นตามไปด้วย ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทางบวก ส่วนความสัมพันธ์ที่มีค่าต่ำสุดระหว่างสมรรถนะครู กับประสิทธิผล ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เนื่องจาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนเองด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิดา เกตุจรูญ [11] วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาบุคลากรกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาบุคลากรกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

9.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นพี่เลี้ยงในการชี้แนวทางกระบวนการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหา และดำเนินการงานวิจัย เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านงานวิจัยมาแล้ว นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองโดยสนับสนุนให้ครูเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น

9.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิจัยที่เป็นระบบ และถูกต้องกับครูในสังกัดอย่างต่อเนื่อง

9.1.4 ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายในการพัฒนานักเรียนในกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์ อาจเริ่มจากการสร้างทัศนคติ เจตคติในการเรียนคณิตศาสตร์เพื่อให้นักเรียนมีความรัก และอยากที่จะเรียนวิชาคณิตศาสตร์ จัดค่ายคณิตศาสตร์ สวนคณิตศาสตร์ เป็นต้น

9.1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับ นวัตกรรมการสอนคณิตศาสตร์ใหม่ ๆ หรือจัด

ประชุมเพื่อให้ครุคณิศาสตร์แต่ละโรงเรียนแลกเปลี่ยนวิธีการสอนกัน

9.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

9.2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

9.2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] ภาวิพรรณ พันธุ์แพ, “ผู้นำกับองค์กรแห่งการเรียนรู้” วารสารมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ปีที่ 24, ฉบับที่ 3, 2547, หน้า. 51-62.
- [2] ไสว บุญขวัญ, “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของก้านันและผู้ใหญ่บ้าน อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2551.
- [3] เสฐียรพงษ์ วรรณปก, “ประวัติสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ”, สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2559, สืบค้นจาก <http://www.onab.go.th>.
- [4] อีรุฒิ นกยูงทอง, “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์”, ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556.
- [5] ธงชัย สมบูรณ์, “จากองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่องค์กรเยี่ยมสุข”, กรุงเทพฯ, ปราชญ์สยาม, 2549.
- [6] รุสนานี ยาโม, “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร

การศึกษา, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2555.

- [7] กณิศนันท์ ดีดวง, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานครูโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2555.
- [8] นภาดาว เกตุสุวรรณ, “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียงกับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2555.

